

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie: 28.11.2025 nr 21-1/25/9638-1

Meie: 15.15.2025 nr 48

Pangaliidu tagasiside EL ärikukru teemal

Lugupeetud Liisa-Ly Pakosta

Justiits- ja Digiministeerium pöördus huvigruppide poole seoses arvamuse kujundamisega EL ärikukru (EBW) määrusele.

Eesti Pangaliit tervitab Euroopa Komisjoni 2025 novembri ettepanekut EL Ärikukru (EBW) osas ning eIDAS 2.0 raamistiku kriitilist edasiarendust. Kuna Eesti on digitaalse identiteedi vallas ülemaailmne pioneer, näevad siinsed finantsasutused EBW-d mitte ainult vastavusnõudena, vaid ka strateegilise võimalusena kõrvaldada ELis viimased "paberpiirid".

Praegune piiriülene "Tunne Oma Ettevõtet" kontroll on äripanganduses üks olulisemaid pudelikaelu. Välismaise ettevõtte tegeliku kasusaaja (UBO) või juhatuse volituste kontrollimine hõlmab praegu dokumentide käsitsi kogumist, notariaalset tõlkimist ja nädalaid kestvaid kontrolle.

Me toetame EBW-d kui vahendit, mis võimaldab Eesti pankadel teenindada Euroopa-üleseid kliente sama kogemusega, mis on praegu kättesaadav kodumaistele klientidele. Edukas rakendamine nõuab silda Eesti olemasoleva digitaalse infrastruktuuri ja uute üleeuroopaliste standardite vahel

1. Tagatud peab olema koostalitlusvõime olemasoleva infrastruktuuriga

Eesti digitaalne ökosüsteem tugineb suures osas X-teel ja kohalikel digitaalse identiteedi vahenditel (ID-kaart, Smart-ID). EBW ei tohi asendada neid süsteeme, vaid peab olema tagasiühilduv X-Tee ökosüsteemiga. Pooldame "sillalahendust," kus olemasolevaid Eesti identiteedivahendeid saab kasutada Euroopa Ärikukru väljastamise turvalise alusena.

2. Selgus vastutuses ja usaldusväarsuse tasemes

Pangad on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise (AML/CFT) regulatsioonide alusel "kohustatud isikud". Selleks, et pangad saaksid rahakotile tugineda kõrge riskiga tehingute puhul, peavad EBW-s olevad mandaadid ja tunnistused saavutama

usaldusvääruse taseme (Level of Assurance) "Kõrge." Peab olema selge õigusraamistik, mis sätestab, et kui pank tugineb "kvalifitseeritud" tunnistusele (nt kontrollitud äriregistri väljavõte), mis osutub hiljem petturlikuks, lasub vastutus tunnistuse väljastajal (riigil/registril), mitte sellele tugineval pangal.

3. Autentimine ettevõtte või eraisikuna

Lähtume klientide teenindamisel sellest, et igal ettevõttel on alati esindaja. Vajame rohkem selgust olukorra kohta, kui EBW'd kasutatakse ettevõtte autentimiseks. Kas võime eeldada, et alati on igal ettevõttel vähemalt üks esindaja?

On tervitatav, et ettevõtetele väljastatakse unikaalsed ja püsivad identifikaatorid. Samas jääb endiselt lahendamata küsimus, kuidas tagada ettevõtete esindajate unikaalne ja muutumatu identifitseerimine.

4. Killustatus

Kutsume Komisjoni üles vältima "rahakoti silosid." Olukorras, kus iga liikmesriik arendab välja erineva liidese, kasvab piiriüleste ettevõtete teenindamise halduskoormus.

Oleme avatud edasiseks dialoogiks EBW teadlikkuse tõstmise osas Eesti finantssektoris ning valmis panustama EBW edukaks rakendamiseks Eestis.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Talihärm

Tegevjuht

Koopia:

Mait Heidelberg mait.heidelberg@justdigi.ee

Anna Mõtlik anna.motlik@justdigi.ee